

821.161.2
Н 65

АНАСТАСІЯ
НІКУЛІНА

ОЛЕГ
БАКУЛІН

С1239323

Я

ІДУ

ШУ

КАТИ

Двері рвучко відчинилися, збиваючи з ніг думки разом з їхнім власником. Струнка шатенка у довгій шкіряній спідниці завмерла на порозі. В її темних, кавових очах залякло здивування від непроханого гостя, що розпластався на підлозі.

— Божечки, ти чого тут лежиш?

— Я... — У роті пересохло, і язик ледве-ледве ворухився.

— Так. — Хельга присіла поряд. Світло з кімнати розвіювало темряву коридору, і жінка схилилася над переляканим хлопцем, який міцно стискав у руках білий конверт із намальованою ялинкою. — Що це в тебе?

За її спиною була кімната, куди заходили тільки вихователі. Там росло дерево з дивним листям, і ще на стіні висів круглий годинник, а на столі стояла снігова куля зі шпилем-Монолітом у середині — як у Королівстві, от тільки там ніколи не падав сніг, а ще...

— Ти мене чуєш?

Хельга повернула голову хлопця до себе і прибрала волосся з його обличчя. Той глянув на неї, наче вперше бачив. З опущеними кутиками молочно-блакитних очей, він зараз був схожий на цуценя сенбернара, якого хазяїн вигнав з теплого будинку під дощ.

— Ти ж Юлік, так? — Жінка глянула на конверт. — Ви зараз листи пишете в актовому залі. Чому ти тут?

— Я... — Хлопець швидко закліпав.

Хельга допомогла підвестися, розгладила скручений рукав його футболки з Блискавкою Мак-Квіном із «Тачок».

— Іди до інших, я потім підійду.

Хлопець кивнув. У його голові змішалися тіні птахів, снігова куля, як у Королівстві, та дивне незнайоме слово.

— А що таке «деінституціалізація»? — запитав Юлік.

У темряві не було видно, як змінився вираз обличчя жінки. Вона кілька секунд вагалась із відповіддю. Що він іще почув?

— Я стану гонщиком, коли виросту, — раптом промовив хлопець. — І їздитиму на швидких машинках.

Юлік рушив у напрямку актового залу. Хельга розгублено дивилася йому вслід, термояючи нашійний кулон у вигляді золоті малини. Теплі кісточки ягоди приємно масажували пальці. Що хлопчина тут робив? Підслуховував? Підіслали чи просто проходив повз? Жінка потерла скроні. Чому вона взагалі думала, що знає цих дітей?

У ста п'ятдесяти мільйонів людей з народження не було дому. Знаючи це, Юлік міг назвати себе щасливчиком: за свої п'ятнадцять років у нього було їх два. У першому він жив з мамою, татом і двома братами. У другому, в який переїхав, мешкали ще тридцять дітей. Звісно, там були й виховательки, директор, сторож. Але загалом це був Дім для дітей. Або просто Дім.

Юліка перевезли в Дім два роки тому. Одного дня незнайомі люди попросту забрали його з хати. Пояснили, що спати взимку на вулиці чи красти гарбузи в сусідів — погано. Але тато часто повторював, що в здоровому тілі — здоровий дух, а гарбузова каша — це страва козаків. А мама йому не заперечувала. Юлік не до кінця розумів, що це означає, але любив татка, тому слухав його, навіть у ті дні, коли той був напідпитку. Ну тобто завжди.

У Домі Юліку одразу сподобалось. Тут було багатолюдно, завжди щось відбувалося, а ще постійно годували товченою картоплею зі сметаною. Сметану Юлік любив, але майонез більше. Тато купував його лише на зимові свята, щоб здобрити куліш за «давнім козацьким рецептом». Туди йшло сусідське сало, поцуплене ще восени, морква й цибуля з сусідського ж таки городу, пшоно з мішка, яке поволі під'їдали миші. Усе це мама різала, засипала, заливала водою, варила й щедро присмачувала майонезом.

У Домі майонез називали шкідливим, зате було багато яблук і хліба з горіхами й зернятками. Коли брати виїхали з села, Юлік

сам доглядав батьків. Єдиним його другом була курка Мамай, названа на честь улюбленого татогового козака. Щоправда, колір курки постійно змінювався, а сусіди приходили до них сваритися. Але тато казав, що Мамай — справжній характерник, який змінює личини під ситуацію, і посилав сусідів по хрін. Коли Юліка забрали, Мамай теж кудись подівся. «Полетів у теплий суп... тобто в теплі краї», — сміявся тато, коли хлопець прийшов додому на вихідні. Без єдиного друга було сумно, але добре, що в Домі друзів у нього побільшало.

Проте нові товариші ніяк не могли запам'ятати, що його звуть Юліком. І приміряли на нього все, що впаде на язик: Слинобородий, Бультер'єр і Не-Підходь-до-Дебіла-Дебілом-Станеш. Юлік терпляче виправляв їх і навіть трохи шкодував: важко ж їм доводилося, якщо не могли запам'ятати простого імені.

«Та вони все пам'ятають, просто тебе дражнять!» — сказала якось Христя, чотирнадцятилітня дівчина з двома косичками. Він тоді не зрозумів, нащо вони так із ним. Бо сам нікому нічого поганого не робив. Христя тоді махнула рукою: «Такий великий і не знаєш? Є ті, кому подобається дражнитись. Їм від цього добре, розумієш?»

Юлік не розумів. Йому подобався слід від голови на подушці; подобалось чистити картоплю, яка потім ставала товченою з кропом і пахкотіла з тарілки й ложки; а ще читати «Королівство», яке приніс йому Миколай, і рахувати пальці на ногах. Йому подобалося те, що він міг зрозуміти. І від цього йому було добре. Може, в інших дітей просто не було нічого доброго?

Сонячний зайчик на столі створював ілюзію тепла, проте йому було далеко до потужної батареї. Марія Степанівна підсунулася ближче, опустила повіки, підведені блакитним олівцем. Кутики губ загубилися у зморшках. Батарея гаряча, аж пашить. Нова

директорка тільки прийшла, і вже свої порядки завела. А потім діти з цієї духоти вибігають на холоднечу. Мокрі, розхристані. Ото ще захворіють на свята...

Невисока на зріст, міцно збита шістдесятирічна вихователька з дитячим обличчям, на якому не приховаєш жодної емоції, не любила зими. Погано зносила морози й дратувалася від нав'язливої «передсвяткової метушні», коли люди скуповували всілякий дріб'язок на подарунки: нічого ж корисного — самий мотлох! І ще більше, коли на вулицях та в магазинах виводили ванільно-сніжні американські пісеньки, типу «Let It Snow». Ні, свої найкращі зимові спогади в жінки теж були. Пов'язані з дорогими серцю людьми та молодістю. Коли летиш із дамби вниз на дупі, тримаючи в руках повідець із вівчаркою, яка щодуху мчить поряд, здається, що все життя належить тобі. Увесь світ. І хай уже буде зима з тим морозом. І свята.

Про Миколая Марія Степанівна дізналася вже дорослою. У часи її радянського дитинства був лише Дід Мороз. Тому хоч дев'ятнадцятого грудня дорослі могли підкласти в ліжко невеличкий сюрприз, головні подарунки готувалися під ялинку тридцять першого, щоб потішити дітлахів зранку першого січня. Батько казав, що сам Мороз або його зайчики-помічники вночі залазять через вікно до квартири й ховають подарунки, але якщо чекати й видивлятися, то ніхто не прийде. Бо Мороз не може показуватися на люди. А мама насипала землі біля ялинки й натоптувала слідів пальцями — ото було радості! Особливих подарунків, як зараз писали діти в листах, Марія не замовляла. Що батьки могли собі дозволити, те й знаходила під ялинкою.

Жінка розплющила очі, приголубила поглядом дитячі голови, схилені над столами. Її діти теж мали би писати листи й клеїти їх на вікна, щоб святий Миколай побачив, а вона б вигадувала щось цікаве, знаючи про їхні побажання. Але з родинним затишком не склалося. Як уже є.

але ж слухались. А зараз он які чутливі всі стали: тільки крикни — уже «травмовані». Хіба з нею хтось так носився?

Рипнули двері в кабінет, різко висмикуючи Уляну Василівну із думок.

— Чого тобі? — Жінка навіть не намагалася приховати роздратування. Її вуха та щоки пашіли, наче дурнуватий Юлік заскочив її за чимось ганебним.

— Я... Лист... — Хлопець знітився, чи то від злостивого погляду, чи то від присутності Поліни в кімнаті.

— Що за лист? Юліку, кажи нормально!

— До Миколая. Лист! Я дописав! — Юлік тицьнув конверт у руки виховательці й на всякий випадок позадкував і втягнув голову в плечі.

Жінка закотила очі. Тільки листів їй зараз бракувало.

— Молодець, що дописав. А тепер іди. І ти, Поліно, теж іди. Потім поговоримо. — Уляна Василівна взяла листа й показала на двері. Дівчинка широким кроком вийшла з кабінету, стискаючи навушники, хлопець же не зрушив з місця. — Чого тобі ще?

— А ви точно передасте листа Миколаю? Бо це дуже важливий лист! Миколай має його прочитати й виконати бажання! Я дуже старався, щоб він...

— Досить! — різко обірвала його вихователька. — Миколай отримає листа, він тобі все принесе. Але Миколай знає, що ти хочеш насправді, тому принесе тобі потрібні подарунки, а не різні бздури. А тепер іди!

Жінка буквально випхала хлопця за двері. Клац — повернувся ключ у замку. Юлік упав на підлогу. Під дверима була шпарина, крізь яку можна було побачити частину кімнати.

Уляна Василівна підійшла до вікна, витягнула ще одну сигарету, подумала — і запхала її назад. Настрою курити не було: теплі спогади минулого заступила сіра зима теперішнього. Жінка зачинила вікно, сіла за стіл і розпечатала листа.

— Так... Що він написав цього разу... — Уляна Василівна пробігла поглядом по паперу і стомлено потерла очі. — Господи, ну чому вони завжди пишуть якусь дурню? Ох, Юліку, Юліку... А куртку тобі хто принесе?

Жінка важко зітхнула. Витягнула з-під столу велику картонну коробку, дістала звідти кілька зошитів, м'яку іграшку, волейбольний м'яч, спортивну куртку, ще одну куртку. Покрутила одяг у руках, оцінюючи розмір.

— Добре, куртка тобі є. Але от про штани треба попросити волонтерів...

Уляна Василівна зіжмакала Юлікового листа й викинула його в сміттевий кошик. Витягнула новий аркуш і взялася виводити максимально незграбно, бубнячи собі під ніс:

«Любий Миколаю, пише тобі Юлік. Хотів би попросити тебе принести мені нові спортивні штани, шапку й солодощі...»

Юлік стояв, опершись лобом об стіну. Молодші діти ганяли м'яча по коридору та сміялись, ігноруючи хлопця. Цей дурник не вперше закликав отак біля стіни, не звертаючи жодної уваги на навколишній світ. Тим часом у Юліковій голові роїлися уламки його світу — якийсь туманний хаос.

Свято Миколая — особливий день у його родині. До нього готувалися ретельніше, аніж до днів народжень, Нового року чи Великодня. Батько завжди кликав дядька Миколу (так він називав святого Миколая) у гості, і добрий бородань із міцним пивним шлейфом завжди знав про Юліка все! Що любить, що добре зробив за рік, а де не слухав батьків і тому отримає інший подарунок, аніж замовляв. Дядько Микола навіть залишав у батьковій шафі свій потертий одяг, щоб переодягнутися з далекої дороги. Тому він існує! Миколай існує! Адже Юлік бачив його на власні очі стільки разів!

Але чому тоді Богдан сказав, що він не прийде? І Уляна Василівна викинула листа? І подарунки вже лежать у неї під столом? Ще не вісімнадцяте грудня, адже святий Миколай завжди приносить подарунки вночі. Значить, це подарунки від волонтерів? А як вони знають, що привозити? Бо вони перехоплюють листи для Миколая? Але тоді дядько Микола не отримає листів, він подумає, що його не люблять, він не приїде в Дім, він не зможе виконати бажання Юліка! А значить... а значить...

Юлік відчув, як задихається від думок, які гучно тупотіли і кричали в голові. Хтось має щось зробити, хтось має щось зробити, це все одна велика зрада!

Хлопець став легенько розхитуватися, раз у раз б'ючись лобом об стіну. Зробити... Удар. Хтось має зробити... Удар. Дядько Микола... Удар. Прочитати листа... Удар. Зробити... Удар. Листа... Удар. Передати листа... Удар.

Юлік завмер. Усе стало на свої місця. Дядько Микола не отримує листів, бо всі листи викрадають волонтери. Вони вкрали роботу святого! Але якщо дядькові Миколі передати листа особисто, то він зрозуміє, що потрібен, повернеться і виконає бажання. Не ті, які озвучують волонтери, а ті справжні, про які пишуть діти! Адже він завжди виконує справжні бажання! Це як у вампіра Адлоу з Королівства, від якого Король Круків приховував листи коханої. Але тільки-но лист дійшов, то герой зрозумів, що його використовують. Об'єднав сили із Реггісом та іншими й постав проти сил темряви. Так і тут! Треба, щоб лист дійшов, — і все відразу налагодиться!

— Ей, дурбецл, обережніше! — гукнули діти, коли Юлік несподівано зірвався з місця й мало не зашпортався за м'яч.

Хлопець забіг в актовий зал, де сиділо лише кілька дівчат, мало не перевернув парту та знайшов серед аркушів свою книжку, своє «Королівство». Тут має бути відповідь, у Королівстві завжди

є відповідь! Він хаотично гортав сторінки, намагаючись вихопити якусь істину, яка вкаже йому шлях, дасть рішення, як вручити листа дядькові Миколі, щоб той виконав Юлікове бажання. Але кольорові ілюстрації не мали підказок, а літери не хотіли складатися в слова. Солоня крапля впала на сторінку, і Юлік одразу потер око. Не можна плакати над книжкою, не можна її зіпсувати. Адже це подарунок дядька Миколи.

Хлопець перегорнув останню сторінку й заляк. Маленька Вітуся саме витягнула з кишені хліб, запхала до рота. І також залякла, побачивши погляд Юліка. Вони кілька секунд сиділи отак нерухомо, дивлячись одне на одного.

— Юль, дивись прикол. Юлік — гіпнотизер! — штовхнула Христя подругу і швидко клацнула фото на телефон. — Давай заселфимось на фоні цих чудил!

Вітуся, побачивши увагу до себе, зірвалася з місця й побігла в коридор. А Юлік і далі дивився в одну точку. Він пригадував, що Вітуся любить читати етикетки з шампунів та пакетів для сміття. Там завжди написано дивні слова й адресу виробника. А тато казав, що дядько Микола завжди сам робить усім подарунки. Юлік поглянув на книжку. Якщо на ній є адреса — це його адреса, дядька Миколи.

Юлік захихотів. Йому стало так приємно, наче він поклав холодні ноги на батарею, і тепло повзло до колін, а далі ширилося всім тілом. Він навіть трохи почервонів від задоволення. А що був задоволений, то й букви стали чемнішими. Він став читати імена людей, які допомагали Миколаю писати цю книжку. А потім наткнувся на адресу:

м. Харків, вул. Різдвяна, 34.

Юлік міцно обійняв книжку:

— Дядьку Миколо, я їду тебе шукати!

Анастасія Нікуліна (@innspirit) та **Олег Бакулін (@bakulin.o)** — сучасні львівські письменники та найкращі друзі. Автори книг «Все буде добре» (2016) та «Більше нікому» (2020).

Привітні й позитивні в житті, у творах вони порушують жорсткі гостросоціальні проблеми, ховаючи їх між рядками динамічного сюжету. Цих двох об'єднує любов до захопливих історій і непередбачуваних фіналів, а ідеї кожного нового твору починаються зі слів: «А що, якщо...».

МИ ВСІ ПОВ'ЯЗАНІ. АЛЕ ЧАСТО ПРО ЦЕ НЕ ЗДОГАДУЄМОСЬ

Засновник благодійного фонду, у якого викрадають доньку, і сам безслідно зникає. Слідчий на межі розлучення за будь-яку ціну хоче зберегти власну родину. Вулиці тремтять від нелегальних нічних перегонів, блогери-мільйонники полюють на хайп, а вихованці дитячого будинку щодня чекають на волонтерів. І поки кожен загруз у своїх проблемах, дивакуватий п'ятнадцятирічний хлопець уперто везе листа Миколаю через усю країну.

МИ ШУКАЄМО ЗДІЙСНЕННЯ СВОЇХ БАЖАНЬ.
ТА ЧИ ЗНАЄМО, ЩО НАСПРАВДІ
ХОЧЕМО ЗНАЙТИ?

